

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ АГРЫЗСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Гагарина, д.13, г. Агрыз, 422230

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘГЕРЖЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОННЫҢ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Гагарин ур.,13, Әгержे шәһәре, 422230

Тел.: (85551) 2-22-46; Факс: 2-22-46; E-mail: isp.agryz@tatar.ru; www.agryz.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«24» май 2021 ел

КАРАР

№ 148

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы
Әгержे муниципаль районында юл эшләре»
муниципаль программасын раслау түрында

Россия Федерациисе Бюджет кодексы, «2021 елга, 2022 - 2023 еллар план чорына Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы бюджеты түрында» 2020 елның 15 декабрендәге 4-1 номерлы Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Советы каары нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Күшымта итеп бирелгән «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасын расларга.

2. 2021 елга Әгерже муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасына кертелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлеген расларга.

3. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, ТКХ, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлегенә әлеге каар буенча муниципаль программада кааралган чараларны үтәүгә чаралар күрергә.

4. Әлеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълumat порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Әгерже муниципаль районының Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында рәсми сайтында (<http://agryz.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълumat-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга.

5. Каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары И.И. Шәмсетдиновка йөкләргә.

Житәкчесе

А.Э. Акбашев

Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы
Башкарма комитетының
24.05.2021 № 148
кары белән расланган

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программысы

I бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программысы
Программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, торак-коммуналь хужалык, архитектура һәм шәһәр төзелеше булеге
Программаның төп максаты	заманча һәм нәтижәле автомобиль-юл инфраструктурасын үстерү, икътисадта транспорт чыгымнарын киметү, ишегалларын төзекләндөрү
Программаның төп бурычлары	- жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын карап тоту дәрәҗәсен арттыру; - автомобиль юлларының һәм аларда төзелгән корылмаларның беренчел транспорт-эксплуатация характеристикаларын һәм куллану үзлекләрен торгызу; - гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында норматив таләпләргә жавап бирми торган гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгын киметү; - Күпфатирлы йортларның ишегалларын төзекләндерүне арттыру
Программаны тормышка ашыру сроклары	2021 – 2023 еллар
Программа структурасы, төп юнәлешләр һәм чараплар	«2021-2023 елларга Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программы паспорты; I бүлек. Проблеманың эчтәлеге, барлыкка килү сәбәпләрен анализлау һәм проблеманы хәл итүнен максатчанлыгын һәм кирәклеген нигезләү; II бүлек. Төп максатлар һәм бурычлар, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары, Программаның максатчан күрсәткечләре; III бүлек. Программа чараплары системасы, ресурслар белән тәэмин итү, финанслау сроклары һәм чыганаклары; IV бүлек. Программаны норматив тәэмин итү; V бүлек. Программаны гамәлгә ашыру механизмы, идарә итүне оештыру һәм аның барышын тикшереп тору; VI бүлек. Гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү; Программалар. Программаның чараплары: гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капиталь ремонтлау чараплары; гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капиталь ремонтлауга проект документациясен әзерләү

	чаралары; квартал эчендәге машина юлларын ремонтлау чаралары; квартал эчендәге машина юлларын ремонтлауга проект документациясен өзөрлөү чаралары
Программаны Башкаручылар	Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитетынын төзелеш, торак-коммуналь хужалык, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	Программаны финанслауның гомуми күләме 76,19648 млн. сум тәшкил итә: 2021 ел - 24 824,89007 мен сум; 2022 ел - 25 200,00 мен сум; 2023 ел - 26 300,00 мен сум
Программаны (максатчан күрсәткечләр) гамәлгә ашыруның көтөлә торган ахыргы нәтижәләре	2023 елга Программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәгэ нәтижәләргә кiterәчәк: - жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләргә жавап бирмәгән озынлыгы өлешен жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында 30,0 процент дәрәҗәсендә житкерү
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру системасы	Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп торуны Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы башкарма комитеты законнарда билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә гамәлгә ашыра

II бүлек.

ПРОБЛЕМАНЫҢ ЭЧТӨЛЕГЕ ҢӘМ АНЫ ПРОГРАММА МЕТОДЛАРЫ БЕЛӘН ХӘЛИТУ КИРӘКЛЕГЕН НИГЕЗЛӘҮ

2.1. Юл хужалыгының торышына һәм үсеш проблемаларына анализ

Әгерже муниципаль районында 72 торак пункт, шул исәптән административ үзәк - Әгерже шәһәре һәм 71 авыл торак пункты. Районның барлық торак пунктлары гомуми файдаланудагы автомобиль юллары белән бәйләнгән, аларның гомуми озынлыгы 500,9 км тәшкил итә, шуның 312,02 км ы юл-урам чөлтәре. Күрсәтелгән юллар буенча шәһәр яны һәм шәһәрара хәбәрдә гомуми файдаланудагы 8 автобус маршруты һәм 13 мәктәп автобус маршруты уза.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләргә жавап бирми торган озынлыгы 2021 елның 01 гыйнварына жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында 35,1 % тәшкил итә (юлларның озынлыгы - 175,7 км). Тротуарларның озынлыгы 25,1 мең кв. м

Автомобиль юллары табигый әйләнә-тире мохит, кешенең хужалык эшчәнлеге һәм транспорт чараларының дайми йогынтысына дучар ителә, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә. Аларның норматив таләпләргә туры китерү өчен юл эшләренең төрле төрләрен башкару зарур:

автомобиль юлын карап тоту - автомобиль юлының техник торышын тиешле тәртиптә тоту, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте куркынычсызлыгын оештыру һәм тәэмин итү эшләре комплексы;

автомобиль юлын ремонтлау - аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый торган автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торғызу эшләре комплексы;

автомобиль юлын - аларны үтәү автомобиль юлы классының һәм категориясенең билгеләнгән рәхсәт итегендә күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм куркынычсызлыгының конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла һәм автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләре үзгәрми торган юл корылмаларын һәм (яисә) аларның өлемешләрен капиталь ремонтлау;

автомобиль юлын реконструкцияләү - автомобиль юлының параметрларын, аның участокларын, автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә әйдәүче йә автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрен үзгәртүгә китерерлек эшләре комплексы.

автомобиль юлын реконструкцияләү - автомобиль юлының параметрларын, аның участокларын, автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә әйдәүче йә автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрен үзгәртүгә китерерлек эшләре комплексы.

Урам-юл чөлтәренен яхшы торышы - район икътисадының уңышлы үсүе һәм халыкның тормыш шартларын яхшырту өчен кирәkle шарт.

Халык арасында автотранспорт чараларының саны арту һәм аларны эксплуатацияләүнен ешлыгы кеше һәм икътисадий югалтулар арту тенденциясен, шулай ук әйләнә-тире мохиткә тискәре йогынты ясауны саклап калган очракта юл хәрәкәте иминлеге проблемасын сизелерлек кискенләштерә.

Бу Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының урам-юл чөлтәренә тулысынча карый. Муниципаль урамнарны һәм юлларны карап тоту һәм ремонтлау эшләрен тиешенчә финансамау нәтижәсендә аларның транспорт-эксплуатация күрсәткечләре норматив таләпләргә туры килми, бу исә автомобиль йөрту чыгымнарының 1,3 - 1,5 тапкырга, ә юл-транспорт һәлакәтләреннән югалтуларның 12 - 15 процентка артуына китерә.

Районның урам-юл чөлтәре житешмәүчәнлеге социаль өлкәдәге проблемаларны катлауландыра: ашыгыч һәм профилактик медицина ярдәме күрсәтүне вакытында башкармау, баруга өстәмә югалтулар һәм чикләүләр.

Автотранспорт чаралары паркының үсеш темплары белән чагыштырганда районның урам-юл чөлтәре үсешенең житәрлек дәрәҗәдә булмавы муниципаль берәмлекнен социаль-икътисадый

үсешен тоткарауга китерә.

Кеше үлеменә һәм яралануына, шулай ук автотранспорт чараларының заарлануына бәйле юл-транспорт һәлакәтләреннән югалтулар бюджет системасының медицина хезмәте күрсәтүгә чыгымнарын, административ чыгымнарын, автомобиль юлларының жимерелгән элементларын торғызы чыгымнарын китерә. Монын белән беррәттән соңы биш елда юл-транспорт һәлакәтләре һәм зиян күрүчеләр саны кимү тенденциясе күзәтелде.

Урам-юл чөлтәре объектларын тулы күләмдә финанслау мөмкинлеге булмау икътисад үсешен тоткараучы фактор булып тора һәм республика бюджеты акчалары исәбеннән финанс ярдәме таләп итә.

Күрсәтелгән проблемалар аларны программа ысууллары белән хәл иту кирәклеген тәэмин итә.

2.2. Жирле эһәмияттәге автомобиль юллары чөлтәрен үстерүнен районның социаль-икътисадый үсешенә йогынтысы.

Юл хужалыгы ил икътисады тармакларының берсе, аның үсеше аның гомуми торышына бик нык бәйле, шунын белән бергә юл хужалыгы, икътисад инфраструктурасының бер элементы буларак, анын үсешенә шундый ук йогынты ясый.

Автомобиль транспорты - ин кин тараган, мобиль транспортның бер төре анда төрле инженер корылмалары комплексы булган автомобиль юллары чөлтәре булуны таләп итә. Автомобиль юлларының, катлаулы инженер-техник корылмалар буларак, кайбер үзенчәлекләре бар:

сзыякча корылмалардан гыйбарәт, бик материал, күп хезмәт сорый торган, димәк, зур финанс чыгымнарын таләп итүче корылмалар;

автомобиль транспортының башка төрләреннән аермалы буларак, автомобиль транспорты һәркем файдалана алырлык, ә анын аерылгысыз элементы - автомобиль юлы илнен барлык гражданнарына, машина йөртүчеләргә, транспорт чаралары пассажирларына һәм жәяүлеләргә мөмкин;

төзелешнән башлангыч бәясеннән тыш, автомобиль юлларын, квартал эчендәге машина юлларын, тротуарларны реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту шулай ук зур чыгымнар таләп итә.

Теләсә нинди тауар кебек ук, автомобиль юлы, квартал эчендәге машина юллары, тротуарлар билгеле бер куллану үзлекләренә ия, ә атап әйткәндә:

- хәрәкәт итү үнайлылыгы һәм үнайлылыгы;
- хәрәкәт тизлеге;
- үткәрү сәләтө;
- хәрәкәт иминлеге;
- хәрәкәтнен экономияле булуы;
- чыдамлылык;
- ечтәлекнен бәясе;
- экологик иминлек;
- хәрәкәт куркынычсызлыгы.

Югары куллану сыйфатлары минималь һәм чикләнгән ресурсларда булган автомобиль юлларында халыкның һәм илнен икътисадының ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү юл хужалыгын финанслау буенча дәүләт эшчәнлеге юнәлешләренен берсе булып тора.

Юл хужалыгының икътисадка йогынтысын бәяләү, икътисадый чыгымнары бәяләүгә караганда, шактый катлаулы проблемаларны үз эченә ала. Бу берничә сәбәп белән билгеләнә. Беренчедән, юллар чөлтәрен яхшырту яки хәрәкәтнен уртacha тизлеген арттыру исәбенә вакыт экономиясе исәбенә сәфәрләрнен үнайлылыгын һәм үнайлылыгын арттыру кебек кайбер файдалы нәтиҗәләр акчалата чагылышта зур авырлык белән бәяләнә, чөнки алар өчен кешеләр түләргә риза булган сумманы күрсәтүче табигый базар бәяләре юк. Икенчедән, транспорт чыгымнарын киметү формасында нәтижә озак вакыт эчендә күп санлы кешеләрнен кин спектры буенча таратылган,

шуңа күрә аны фаразлау һәм анын йогынтысын күзәту авыр. Өченчедән, юл хужалығын камилләштерүдән күп кенә файдалы нәтижәләр турыдан-туры булмаган, мәсәлән, икътисадның гомуми үсешен стимуллаштыру. Бу нәтижәне реаль бәяләү өчен, халық хужалығының башка өлкәләренә капитал салуларны исәпкә алырга кирәк. Эмма сонгыларының бәяләве һәрвакытта да гарантияләнмәгән.

Юл чөлтәрен яхшырту нәтижәләренен аеруча мәһим төрләрен түбәндәге элементлар үз өчен ала:

агымдагы чыгымнарны киметү, беренче чиратта автомобиль юлларыннан файдаланучылар өчен;

якындағы территорияләрнен гомуми икътисадый үсешен стимуллаштыру;

юл-транспорт һәлакәтләре һәм матди зыян китерелгән очраклар санын киметү;

сәфәрләрнен уңайлыштырын һәм уңайлыштырын арттыру.

Автомобиль юлларының социаль ролен бәяләү түбәндәге күрсәткечләр буенча уздырыла: буш вакытны экономияләү; халыкның сәламәтлек дәрәҗәсен үзгәртү; халыкны эш белән тәэмин итүне арттыру, халыкның миграциясен киметү һ.б.

Гомумән алганды, юл шартларын яхшырту ярдәм итә:

йөк ташу һәм пассажирлар йөртү вакытын қыскарту (хәрәкәт тизлеген арттыру исәбенә);

пассажирлар йөртүнен һәм багаж ташуның бәясен киметү (ягулык-майлау материаллары чыгымнарын қыскарту исәбенә, алга таба - ГСМ) транспорт чараларының юлларынан начар сыйфатыннан тузуын киметү, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру исәбенә);

юл сервисы хезмәтләренә ихтияж артуға;

транспорттан файдалану мөмкинлеген арттыру;

стихияле бәла-казаларның нәтижәләрен киметү;

юл-транспорт һәлакәтләренен саны кимү:

экологик ситуацияне яхшырту (хәрәкәт тизлеген үстерү исәбенә ягулык-майлау материаллары чыгымнары кими).

Шулай итеп, юл шартлары илнен, республиканың һәм районның икътисадый үсешенен барлық мәһим күрсәткечләренә дә йогынты ясый. Юл хужалығына жибәрелә торган акчаларның 35 - 40 проценты барлық дәрәҗәдәге бюджетларга юл хужалығы оешмаларының тиешле салым түләүләре рәвешендә әйләнеп кайта.

Автомобиль юллары, районның географик үзенчәлеген, анын 100 км дан артык озынлығын исәпкә алып, Әгерже муниципаль районы өчен стратегик әһәмияткә ия. Юллар районның барлық торак пунктларының эшчәнлеген тәэмин итә, жирлекләрне үстерү мөмкинлекләрен билгели, алар буенча йөк һәм пассажирлар ташу ин массакүләм автомобиль юллары гамәлгә ашырыла. Автомобиль юллары чөлтәре халыкның мобильлеген һәм матди ресурслардан файдалануны тәэмин итә, транспорт чыгымнарын һәм ташуга вакыт чыгымнарын киметү исәбенә икътисадның житештерү мөмкинлекләрен киңәйтгрә мөмкинлек бирә.

Икътисадның үсеше күбесенчә автомобиль транспортнының эшчәнлегенен нәтижәлелеге белән билгеләнә, ул жирле әһәмияттәге автомобиль юллары чөлтәрен үстерү дәрәҗәсенә һәм торышына бәйле.

Юл чөлтәрен үстерүнен житәрлек дәрәҗәдә булмавы социаль-икътисадый үсеш темпларының ин житди чикләуләрнән берсе булып тора, шуңа күрә гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чөлтәрен камилләштерү мәһим әһәмияткә ия.

2.3. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районнының жирле әһәмияттәге автомобиль юллары чөлтәрен үстерү проблемаларын программалы хәл итү

Районның автомобиль юлы комплексының санап үтелгән проблемалары гамәлдәге жирле әһәмияттәге автомобиль юллары чөлтәренен транспорт-эксплуатация торышын яхшырту проектларын гамәлгә ашыруның беренчел бурычлары исемлегенә кертә, хәрәкәтнен интенсивлығының ирешелгән күләменә туры килә торган техник параметрларны һәм юлларны инженерлык белән тәэмин итү дәрәҗәсен китерә.

Автомобиль юлларының жирле чөлтәрен үстерүнен стратегик мөһим бурычы - юлларның техник параметрларын норматив таләпләргә кадәр житкерү.

Транспорт-эксплуатация күрсәткечләре булган автомобиль юллары буенча норматив таләпләргә туры килми торган йөк ташуның үзкыйммәте арта, ә хәрәкәт иминлеге начарай.

Югарыда бәян ителгәннәрне исәпкә алыш, чикләнгән финанс чаralары шартларында автомобиль юлларының проблемалы участоклары санын мөмкин кадәр киметү максатында аларны оптималь файдалану бурычы тора.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерүдә программалы-максатчан алым куллану чикләнгән финанс ресурслары шартларында юл тармагының кичектергесез проблемаларын хәл итүгә акчаларны системалы рәвештә юнәлтергә һәм барлык дәрәҗәдәге бюджетларның көчләрен координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

III бүлек.

ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, ТОРМЫШКА АШЫРУ ВАҚЫТЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ, МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Программаның төп максаты икътисадта транспорт чыгымнарын киметүне тәэмин итә торган заманча һәм нәтижәле автомобиль-юл инфраструктурасын үстерү.

Программаның төп максатына ирешү өчен түбәндәгеләр кирәк:

тиешле техник халәтне саклау, бәяләү эшләре комплексын үтәү, шулай ук жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл хәрәкәтө иминлеген оештыру һәм тәэмин итү (юлларны карап тоту) буенча эшләр комплексын үтәү;

автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торғызу эшләре комплексын үтәү, аларны үтәгәндә ышанычлылык һәм куркынычсызлыкның конструктив һәм башка характеристикаларына, юлларны ремонтлау исәбеннән;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, тротуарларны капиталь ремонтлауга проект документациясен әзерләү;

гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү яисә реконструкцияләү исәбенә автомобиль юлы классын һәм категориясен үзгәртүгә алыш бара торган жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, квартал эчендәге машина юлларын, тротуарларның озынлыгын арттыру, аларның параметрларын үзгәрту;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, тротуарларны төзүгә һәм реконструкцияләүгә проект документациясен әзерләү.

Программаны гамәлгә ашыру срокы - 2021 - 2023 еллар.

Программаның ремонт һәм капиталъ ремонт белән бәйле чаралары дайми, өзлексез характерда булу сәбәпле, ә юлларны реконструкцияләү һәм төзү буенча чаралар озак вакытлы житештерү циклына ия һәм Программа чараларын финанслау республика, жирле бюджетларның һәм юл фондының мөмкинлекләренә бәйле булганга, Программаның гамәлдә булу вакыты чикләрендә программаны гамәлгә ашыру этапы бер елга туры килә. Һәр этапның бурычы булып «Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында норматив таләпләргә жавап бирмәгән озынлыгы» күрсәткечен киметү тора.

Программаның максатчан күрсәткечләре турында мәгълумат 3.1 нче таблицада бирелгән

Таблица № 3.1

Программаның максатчан күрсәткечләре

№	Нәтижәлелек күрсәткече исеме	Үлч.беп	Факт	Көтелгән әһэмият	максатчан программада караптыйлар максатчан күрсәткечләр	максатчан программада караптыйлар максатчан күрсәткечләр
			2020 ел		2022 ел	
1	2	3	4	5	6	7
1	Норматив таләпләргә жавап бирми торган жирле әһэмияттәге автомобиль юллары озынлыгының жирле әһэмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында өлеше	%	35,1	34,9	34,6	34,1
2	Жирле әһэмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында жирле әһэмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары озынлыгының ел эйләнәсе карал торган өлеше	%	100	100	100	100
3	Ел саен тротуарлар озынлыгын арттыру	%	5,0	5,2	5,7	5,9

IV бүлек.

ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ СИСТЕМАСЫ, РЕСУРСЛАР БЕЛӨН ТӨЭМИН ИТУ, ФИНАНСЛАУ ЧЫГАНАКЛАРЫ

4.1. Куелган максатларга һәм планлаштырылган максатчан күрсәткечләргә ирешү өчен түбәндәге программа чарапарын үтәү карапган (4.1 нче таблица):

4.1.1. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау чарапары.

Чарапарны гамәлгә ашыру автомобиль юлларынын транспорт-эксплуатация характеристикаларын торғызу эшләре комплексын башкарырга мөмкинлек бирәчәк, аларны үтәгәндә ышанычлылық һәм иминлекнең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый.

4.1.2. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капиталь ремонтлау чарапары.

Чарапарны гамәлгә ашыру автомобиль юлларынын, юл корылмаларынын һәм аларны өлешләренең конструктив элементларын алмаштыру яисә торғызу эшләре комплексын башкарырга мөмкинлек бирәчәк, аларны үтәү автомобиль юллары классының һәм категориясенен билгеләнгән рөхсәт ителгән күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә ышанычлылық һәм иминлекнең конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла.

4.1.3. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капиталь ремонтлауга проект документациясен әзерләү чарапары

4.1.4. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чарапары.

Чарапарны гамәлгә ашыру гомуми файдаланудагы автомобиль юлларынын озынлыгын арттырырга, параметрларын, классын һәм автомобиль юлы категориясен үзгәртүгә илтә торган параметрларын үзгәртергә мөмкинлек бирәчәк.

4.1.5. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын, тротуарларны төзүгә һәм реконструкцияләүгә проект документациясен әзерләү чарапары.

Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чөлтәрләрендә Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм чираты максатчан программаларда карапган бурычлар белән бәйләүдә билгеләнәчәк.

Автомобиль юлларын, квартал эчендәге машина юлларын һәм тротуарларны капиталь ремонтлау, ремонтлау чарапары тикшерү нәтижәләре нигезендә билгеләнәчәк.

Программаны финанслау күләмнәре 4.2 нче таблицада күрсәтелгән.

ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ СИСТЕМАСЫ

Таблица № 4.1

N	Чараның әттөлөгө	Чараның максаты	Жаваплы башкаруучы	Башкар у сроклар ы	Финанслау чыганагы	Еллар буенча финанслау күләме (мен сүм)			Барлығы				
						2021	2022	2023					
1. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, квартал эчендәге юлларны һәм тротуарларны ремонтлау, капиталь ремонтлау, барлығы													
1.1	Жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны ремонтлау	жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын юл категориясенә туры килә торған қарап тоту	ТР Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты	2021-2023 еллар	Юл фонды Барлығы								
					Жирле бюджет	24696,4793	25200,0	25300,0	76196,479				
					ТР бюджеты	0,00	0,00	0,00	0				
					барлығы:	24696,4793	25200,0	25300,0	76196,479				
2. Жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тозу һәм реконструкцияләү, проектлау буенча қаралар, барлығы													
2.1	Жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлығын арттыру, параметрларын үзгәрту, реконструкцияләү	жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлығын арттыру, параметрларын үзгәрту	ТР Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты	2021-2023 еллар	Юл фонды Барлығы	0,0	0,0	0,0	0,0				
					Жирле бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0				
					ТР бюджеты	0,0	0,0	0,0	0,0				
					барлығы:	0,0	0,0	0,0	0,0				
3. Юл хәрәкәте күркүнчесизлігі буенча қаралар, барлығы													
3.1	Юл хәрәкәте иминлөгө буенча қаралар (муниципаль юл фондлары акчаларының калдыкларынан) 01.01.21 елга факттагы калдык буенча)	Әгерже шәһәрендә Юл хәрәкәтен оештыруны яхшырту	ТР Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты	2021-2023 еллар	Юл фонды Барлығы	128,41076	0,0	0,0	128,41076				
					01.01.2021 елга муниципаль юл фондлары акчаларының факттагы калдығы	128,41076	0,0	0,0	128,41076				
БАРЛЫГЫ программа буенча						24824,8900	0,0	0,0	24824,8900				
						7			07				

Таблица № 4.2

Программаны финанслау күләме

№ п/п	Программа чараларын куллану юнәлешләре исеме	Барлыгы (мен сүм)		
		2021	2022	2023
1.	гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны ремонтлау, капиталь ремонтлау, барлыгы шул исәптән: юл фонды чаралары, шул исәптән: жирле бюджет акчалары TP бюджеты чаралары	24696,47931	25200,0	25300,0
2.	Жирле эңәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны капиталь ремонтлау өчен проект документларын әзерләү, барлыгы шул исәптән: юл фонды чаралары, шул исәптән: жирле бюджет акчалары	0,00	0,00	0,00
3.	Жирле эңәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү, барлыгы шул исәптән: юл фонды чаралары, шул исәптән: жирле бюджет акчалары TP бюджеты чаралары	0,00	0,00	0,00
4.	Юл хәрәкәте иминлеге буенча чараларны үтәү, барлыгы шул исәптән: юл фонды чаралары, шул исәптән: жирле бюджет акчалары TP бюджеты чаралары	128,41076	0,00	0,00
5.	Программа буенча барлыгы (куллану юнәлеше) шул исәптән: юл фонды чаралары, шул исәптән: жирле бюджет акчалары	24824,89007	25200,0	25300,0

V бүлек.
ПРОГРАММАНЫ НОРМАТИВ ТӘЭМИН ИТУ

Норматив хокукий актлар кабул итү программасы максатына ирешү өчен таләп ителми.

VI бүлек.
**ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ, ОЕШМА
ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ БАРЫШЫН КОНТРОЛЬДӘ ТОТУ ҢӨМ
ИДАРӘ ИТУ**

Программаны гамәлгә ашыру барышы белән идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районы башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Программаның муниципаль заказчысы Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы, Программа чарапарын гамәлгә ашыру срокларын һәм аларны финанслау күләмнәрен аныклый.

Программаның муниципаль заказчысы белән агымдагы идарә иткәндә түбәндәгә тәп бурычлар үтәлә:

программа проектларының һәм Программа чарапарының нәтижәлелегенә икътисадый анализ;

чираттагы чорга инвестиция һәм агымдагы чыгымнар планын төзү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

Программаны финанслауның чыганаклары һәм күләмнәре буенча гамәлгә ашыру планына һәм район бюджетын кабул итү нәтижәләре буенча Программаның бурычларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган бурычлар исемлеге буенча һәм башка чыганаклардан финанслауның мөмкин булган күләмнәрен төгәлләштерү;

Программаның муниципаль заказчысы республика башкарма хакимиятенен қызықсынучы органнары, жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлектә үз функцияләрен башкара.

Программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру турында мәгълүмат Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы сайтында урнаштырыла.

VII бүлек.
ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘҮ

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсө транспорт эшчәнлеге өлкәсендә Программаны гамәлгә ашырудан нәтижә, шулай ук транспорttan тыш эффект белән бәяләнә.

Транспорт нәтижәсө юл шартларын яхшырту нәтижәсендә алына торган автомобиль юлларыннан файдаланучы затлар өчен турыдан-туры файда китерә. Бу нәтижә транспорт чарапарын эксплуатацияләүгә чыгымнарны экономияләүнө, юлда булу вакытын кыскартуны, транспорт чарапарыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләренен хәвеф-хәтәрләрен киметүне, хәрәкәт үнайлылыгын һәм юл йөрү юлында үнайлылыкны арттыруны исәпкә ала.

Транспорт нәтижәсенә районның социаль-икътисадый үсешенә һәм экологик хәлгә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен камилләштерү һәм үстерү йогынтысы бәйле түгел. Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен модернизацияләүнен һәм үстерүнен ин мөһим социаль-икътисадый нәтижәләре исәбенә түбәндәгеләр кертелде:

халыкның социаль тормыш шартларын күтәрү һәм яхшырту;

икътисадый эшчәнлекне активлаштыру, яна территорияләр һәм ресурслар үзләштерүгә ярдәм итү, продукцияне сату базарларын кинәйтү;

эйләнә-тирә мохиткә транспорт-юл комплексының тискәре йогынтысын киметү.

Программаның ижтимагый нәтижәлелеге, Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен исәпкә алып, транспорт һәм транспорт эфектыннан тыш, юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен дә, шулай ук район һәм тулам хужалык комплексы өчен дә транспорт эфекты жыелмасы белән бәйле.

Бу Программаның түбәндәгे бурычларын хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:
гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын юлнын тиешле категориясе дәрәжәсендә тоту;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау, капиталь ремонтлау һәм реконструкцияләу исәбенә гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының тиешле норматив таләпләренә туры килә торган озынлыгын жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау, капиталь ремонтлау һәм реконструкцияләу исәбеннән саклау.

Программа буенча эшләрнең барышы турында еллык хисап составында Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләу турында мәгълumat бирелә. Муниципаль озак сроклы максатчан программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләу методикасы «2021-2023елларга Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасына 1 нче күшымтада китерелгән.

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районында юл эшләре»
муниципаль программасына 1 нче күшымта

**«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында юл эшләре»
муниципаль программасын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләу МЕТОДИКАСЫ**

1. «2021-2023 елларга Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасын (алга таба - Программа) гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләу Программаның дәүләт заказчысы - Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан Программаны гамәлгә ашыруның бөтен сробы дәвамында гамәлгә ашырыла.

2. Программа буенча эшләр барышы турында еллык хисап составында Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген түбәндәгे критерийлар буенча бәяләу турында мәгълүмат бирелә:

2.1. «Программа чараларын гамәлгә ашырунын максатчан индикаторларының планлаштырылган нәтижәләренә ирешү дәрәҗәсе» критерие Программада күрсәтелгән максатчан күрсәткечләрне анализлауга нигезләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$КЦИ_i = \frac{ЦИФ_i}{ЦИП_i}$$

кайда $КЦИ_i$ – Программаның i-нчы максатчан индикаторына ирешү дәрәҗәсе;

$ЦИФ_i$ ($ЦИП_i$) – Программаның i максатчан индикаторынын фактик (план) әһәмияте.

$КЦИ_i$ күрсәткеченән әһәмияте күбрәк яки 1гә тигез булырга тиеш.

2.2. «Программаның планлаштырылган чыгымнарына бюджет чыгымнарынын туры килү дәрәҗәсе» критерие формула буенча исәпләнә:

$$КБЗ_i = \frac{БЗФ_i}{БЗП_i}$$

кайда $КБЗ_i$ – Программаның i-нче чараларының бюджет чыгымнарының туры килү дәрәҗәсе;

$БЗФ_i$ ($БЗП_i$) – Программаның i-нчы чараларының бюджет чыгымнарының факттагы (планлы, фаразланган) әһәмияте.

$КБЗ_i$ күрсәткеченән әһәмияте күбрәк яки 1гә тигез булырга тиеш.

2.3. «Аерым чараларны гамәлгә ашыруга бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге» критерие Программаның i-нчы чарасына шул ук чара буенча максатчан индикатор берәмлекенә исәпләгәндә бюджет акчаларының чыгымын күрсәтә һәм формулалар буенча исәпләнә:

$$\mathcal{ЭП}_i = \frac{БРП_i}{ЦИП_i} \quad \mathcal{ЭФ}_i = \frac{БРФ_i}{ЦИФ_i}$$

кайда $\mathcal{ЭП}_i$ ($\mathcal{ЭФ}_i$) – Программаның i-нчы чарасы буенча бюджет акчаларының план (фактик) нәтижәсе;

$БРП_i$ ($БРФ_i$) – Программаның i-нчы чараларына бюджет акчаларының планлы (фактик) чыгымы;

$ЦИП_i$ ($ЦИФ_i$) – Программаның i чарасы буенча максатчан индикаторның планлы (фактик) әһәмияте.

$ЭФ_i$ күрсәткеченән әһәмияте $ЭП_i$ күрсәткече күрсәткеченнән артмаска тиеш.

Татарстан Республикасы
Әгержө муниципаль районы
Башкарма комитетының
24.05.2021 № 148
каары белән расланган

2021 елга Әгержө муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасына кертелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлеге

№	Объект атамасы	Күәтә км, пог.м, кв.м	Гамәлдәге бәяләрдә капитал салулар, мең сум
1	2	3	4
1.	Әгержө ш., Луговая ур.		2606,528
2.	Кырынды авылы, Мәдәният йорты каршындагы мәйданчык		723,158
3.	Әгержө ш., Әминов ур.		4253,079
4.	Ишегалды территориясен һәм квартал эчендәге машина юлларын ремонтлау Маяковский ур., 12, 14, 16 й. Гоголь ур., 2, 4 йорт, Чайковский ур., 4, 6, Пушкин ур., Әгержө ш., 7в.	1,380 км	12138,042
5.	Әгержө ш., Айтуганов ур.		4177,853
	Бүленмәгән акчалар		1,34
Барлығы 2021 елга МДФ планы буенча			23900,000
I.	2020 елгы бюджет йөкләмәләрен үтәү		
II.	Буш калдыклар, шул исәптән юл хәрәкәте иминлекке charalary хисабына:		
1	Әгержө шәһәрендә Толстой урамында ясалма тигезсезлек урнаштыру һәм ана юл билгеләре кую	1 шт.	128,41076
2021 елның 1 гыйнварына МДФНЫҢ факттагы калдығы буенча барлығы			128,41076
1	Әгержө шәһәре урамнарында чокырларны ямау		500,000
2	Әгержө шәһәрендә юл тамгасы		296,47931
БАРЛЫГЫ программа буенча			24824,89007